

[regulation × technology]

אחריות דירקטוריון

בראי האסדרה החדשה של שירותי תשלום

חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023 • הוראות רשות ניירות ערך

מסמך לצוותי ציט, סיכונים ומשפטי

[handle-ai

מהפכת האחריות האישית

האסדרה החדשה מבוססת-סיכון, ולכן היא מסיטה את כובד המשקל מהארגון אל היחידים שמובילים אותו.

2 דירקטוריון - אחריות מפורשת ואקטיבית

האחריות מעוגנת באופן מפורש בחוק ובהוראות, וכוללת חובות פיקוח, מעורבות וקבלת החלטות אקטיבית - בפרט מצד הדירקטוריון.

•

1 הנהלה - הרחבת תחומי האחריות

נושאי המשרה נדרשים למלא מגוון פונקציות חדשות שמכסות אסדרה רוחבית - ציות, סיכונים, סייבר, מיקור חוץ, כספי לקוחות, AML.

מומחיות

משימות פרטניות

דירקטוריון - להפשיל שרוולים

מקור: הוראת ציות וניהול סיכונים, רשות ניירות ערך, ה' סיוון התשפ"ד (5.6.2024).

נדבך ניהול הסיכונים (דוגמה ל-hands on)

Risk Management

"לפקח ולוודא שהסיכונים הגלומים בפעילות מתן שירותי התשלום מנוהלים באופן הולם, גם לאור מסגרת ניהול הסיכונים, תוצאות מבחני הקיצון הנערכים כאמור בפרק ה' להוראה זו ולנוכח התפתחויות ושינויים בשווקים הפיננסיים ובסביבה החיצונית לחברת התשלומים"

"לאשר שירותים ומוצרים חדשים מהותיים ולוודא כי כלל היבטי ניהול הסיכונים הגלומים במוצרים ושירותים אלו נבחנו על ידי הגורמים הרלוונטיים"

נדבך הציות

Compliance

מדיניות, תכנון וביצוע שנתי

אישור מדיניות הציות ותוכנית עבודה שנתית של קצין הציות (לפחות אחת לשנה).

מעמד קצין הציות

סיום כהונה - באישור הדירקטוריון לשמירה על עצמאות.

פיקוח על אפקטיביות (דוגמה ל-hands on)

"להבטיח כי נושאי הציות מטופלים באפקטיביות ובמהירות על ידי נושאי המשרה הבכירה בסיוע קצין הציות";

דירקטוריון - אבטחת מידע והגנת סייבר

רגולטור פיננסי אינו מומחה לסייבר - ולכן הוא מטיל אחריות מורחבת על החברה, החל מהדירקטוריון. לצד זה, נדרשים דיווח שנתי וחוות דעת מומחה חיצוני - והרשות עשויה לבצע ביקורת עצמאית.

ממשל תאגידי ומינויים

- שמירה על אי-תלות הממונה (פיטורין באישור לדירקטוריון)
- מבנה ארגוני שמפריד בין ביצוע לבקרה

אסטרטגיה ומדיניות

- אישור אסטרטגיית אבטחת מידע וסייבר
- אישור מסגרת ניהול סיכוני טכנולוגיה
- אישור תוכנית המשכיות עסקית (BCP)

מקור: הוראה לחברות תשלומים בעניין אמצעים טכנולוגיים ואבטחת מידע, רשות ניירות ערך.

דירקטוריון

מדיניות שמירה על כספי לקוחות

Safeguarding Policy

- התמודדות עם סיכוני שער חליפין, ניהולם וקביעת מגבלות עליהם.
- התמודדות עם סיכוני נזילות המאפיינים את פעילות החברה ואופן ניהולם.
- ניהול רמות הרשאות הגישה לחשבון הלקוחות במשמורן הכספים.

הגנה על כספי לקוחות

Safeguarding

- אישור מדיניות מוסדרת ע"י הדירקטוריון
- מינוי ממונה אחראי - נושא משרה ייעודי
- ביקורת חיצונית שנתית; דיון בדוח המבקר ע"י הדירקטוריון
- מדיניות ריבית

מקור: הוראה לחברות תשלומים לעניין שמירה והגנה על כספי לקוחות, רשות ניירות ערך.

סיכוני שוק, נזילות ואשראי - שגרה תפעולית

ההוראה דורשת ניהול יום-יומי של סיכונים פיננסיים. שלוש קטגוריות מחייבות שגרה אופרטיבית - מעבר לדיווח השנתי - ובכל אחת יש דוגמה קונקרטית מעולם התשלומים.

סיכוני אשראי

Credit Risk

- רלוונטי בעיקר לגופים המעניקים אשראי - חשיפה לכשל לקוח או צד-נגד.
- שגרה יומית: ניצול קווי אשראי, תיק חוב, ריכוזיות לקוחות, איכות אשראי.
- בקרה: ספי חשיפה לכל לקוח/ענף, הפרשות, תיעוד דירוגי אשראי.

סיכוני נזילות

Liquidity Risk

- דוגמה: פיקדונות ב-T+1 מול חיובים ב-T = פער זמני בנזילות.
- שגרה יומית: חיובים צפויים, פיקדונות במהלך, חיץ נזילות (Liquidity Buffer)

סיכוני שוק

Market Risk

- דוגמה: ארנק לקוח ב-USD, כספים מוחזקים ב-ILS/EUR. פער מטבע = חשיפה יומית לתנודות שערים.
- שגרה יומית: סך חשיפה לכל מטבע, שווי שוק ופערים מהמדיניות.
- בקרה: דשבורד מטבעי + ספי התראה. גידור באישור ועדת סיכונים.

פיקוח הדירקטוריון על כשירות ומיומנות נושאי המשרה

תפקיד אינו מתמצא בתואר. סגל הרשות הבהיר ב-22.3.2026 כי הכשירות מהותית - לא פורמלית - ותילקח בחשבון בבחינת בקשות רישיון ובפיקוח השוטף.

קצין הציות יהיה בעל כישורים, ידע וניסיון ההולמים את תפקידו ותחומי אחריותו - לרבות הבנה מקיפה של הוראות הציות ושל השפעתן היישומית על פעילות חברת התשלומים.

סעיף 6 להוראת ציות וניהול סיכונים • עמדת סגל הרשות, 22.3.2026

הבנה תפעולית של הפעילות

הכרות עם תהליכי הליבה של החברה, מערכות התשלום, ושרשרת הסיכון - לאתר פערים ולהציע בקרות אפקטיביות.

ניסיון מוכח רלוונטי

ניסיון מקצועי תיעודי בתפקידי ציות/סיכונים - תואר אקדמי לבדו אינו מספק את דרישת הכשירות המהותית.

ידע רגולטורי מהותי

הבנה מעמיקה של חוק ההסדרה, ההוראות לחברות תשלומים, הוראות AML, GDPR ושל יישומן בפועל.

נפקות אופרטיבית: עמידה בדרישות הכשירות תיבחן בשלב הרישוי ובפיקוח השוטף - גם על נושאי משרה מכהנים.

סיכום מתווה האחריות

סיכום מתווה האחריות

Accountability Framework

אישורים

מדיניות ותוכניות עבודה בכלל תחומי האסדרה.

דיונים שוטפים

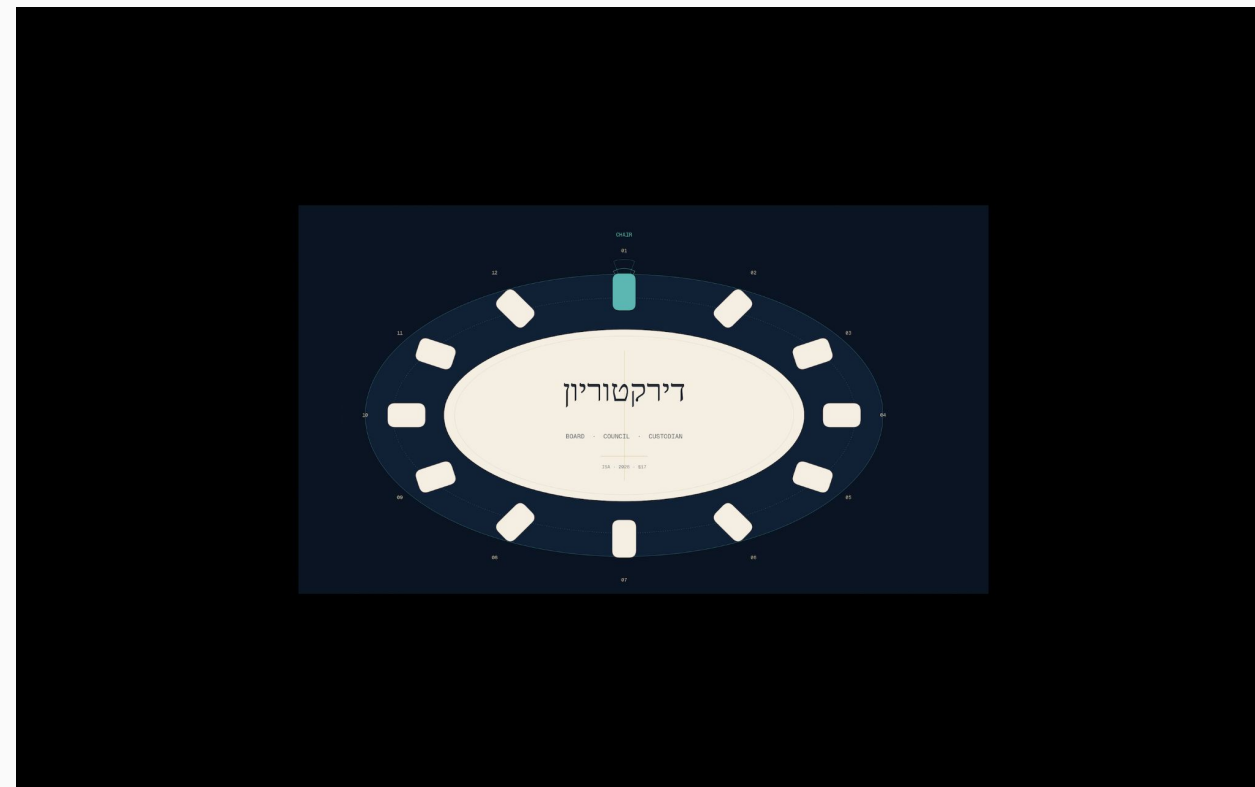
מעורבות מתמדת - לא חתימות גומי.

מינוי בכירים

מינוי נושאי משרה ושמירה על אי-תלותם.

פיקוח וביקורת

מעקב אחר טיפול בליקויים ויעילות מערכי הבקרה.

שלב האכיפה - הפרות ייחודיות בחוק

חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום

Three Enforcement Tracks

עבירות פליליות

מתן שירות ללא רישיון, אי-עמידה בתנאי רישיון, גילוי פרט מטעה לרשות, עבירות נלוות.

אכיפה מינהלית

אי-קבלת היתר שליטה, מתן ריבית בלתי-תקנה, עיסוק נוסף שלא לפי התנאים.

עיצום כספי

אי-עמידה בהוראות הרשות וחובות הדיווח - מסלול אכיפה מהיר וזמין.

אחריות נושאי משרה ואכיפה אזרחית

חשיפה אישית לדירקטוריון, מנכ"ל וקצין ציות במקביל לאחריות החברה.

חוק שירותי תשלום (הצרכני)

Consumer Protection Breaches

- הפרת חובות עריכת חוזה עם הלקוח
- גילוי לא-נאות או הטעיה כלפי הלקוח
- אי-ביצוע פעולת תשלום במועד שנקבע / חוסר דיוק
- הפרת חובות השבה / גביית עמלות בניגוד לחוק

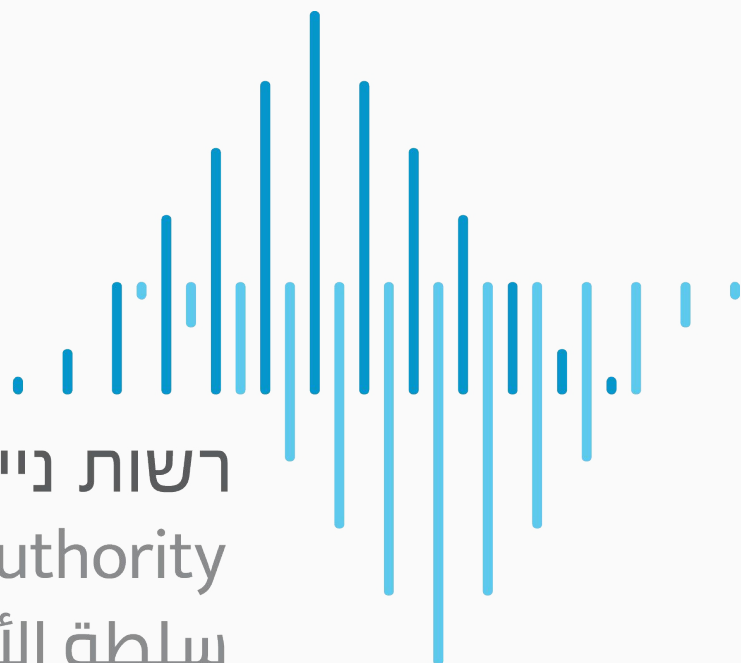
מקור: חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023; חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019.

רשות ניירות ערך - המאסדר החדש של חברות תשלומים

הייחודיות של רשות ני"ע

Enforcement DNA

- גוף בעל מסורת אכיפתית חזקה ומקצועית
- מחלקות אכיפה ייעודיות - חקירות, בירור מנהלי
- יחידת פרקליטות רלוונטית מובנית בארגון
- ניסיון בפיקוח על שוקי הון - כעת גם תשלומים

רשות ניירות ערך

Israel Securities Authority

سلطة الأوراق المالية

צ'ק-ליסט לניהול הסיכונים - דירקטורים

מילוי תפקיד בסביבה מפוקחת דורש לא רק ביצוע מעולה, אלא גם הגנה אקטיבית ותיעוד מוקפד של תהליך קבלת ההחלטות.

01 מומחיות

להקפיד על קיומה של מומחיות בכל דיסציפלינה בחברה, כך שהחלטות יתקבלו על בסיס הבנה מעמיקה ומושכלת.

03 מעורבות מוקדמת במוצרים

שילוב קצין ציות וממונה סיכונים כבר בשלבי תכנון מוצר (By Design) מונע מצב שבו טכנולוגיה עוקפת רגולציה.

02 סגירת מעגל ותיעוד

בכל ממצא חריג בדוחות ביקורת חובה להציג Remediation Plan, לעקוב אחר ביצועו ולתעד סגירה מלאה.

04 טכנולוגיה

המאסדר רואה בגופים מסוגכם פינטקים בעלי יתרון יחסי; בהתאם, גם בתחומי הרגולציה והציות נדרש להקצות משאבים ולהשקיע בהיבטים אלו.

[regulation × technology]

תודה על ההקשבה

אסף ארז asafe@handle-ai.com

[handle-ai